

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VII. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1910. december 29.

294 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Felolós szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor.
Félévre 12 kor.
Negyedévre 6 kor.
Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Hajósvállalataink és a flottaegyesület.

(P. H.) Nagyon sok a teendők, hogy folyami és tengeri hajózásunkat arra a polcra emeljük, amely azt nemzetgazdasági és közlekedési politikánk szempontjából megilleti. Annyi a teendők, hogy szinte alig érünk rá, hogy a haditengerészet épülő és építendő óriás hajóira s a flottaegyesület alakulására ügyet vessünk. Pedig helyénvaló lenne, ha figyelmünket az utóbbi alakulásra kissé kiterjesztenénk; mert hiszen a flottaegyesületnek célja nemes és e mellett nagy nemzetgazdasági értékkel bír. No meg azt sem szabad felednünk, hogy a mi flottaegyesületünk alakulása körül igen érdekes és közjogilag is kiválóan fontos momentumokkal találkozunk.

Hogy idehaza mi történik a flottaegyesület alakulása körül, azt titok leple fedi. Mintha valami titkos társaság alakulna. Szerencsére azonban az egyesületnek egyik legfőbb intenciója az, hogy minden olyan nagyobb külföldi kikötővárosban, ahol magyar és osztrák alattvalók laknak, az egyesületnek fiókjai, expozitúrái alakítsanak, melyek ott a jövőben az egyesületnek érdekeit képviselik. Ezeknek a helyi szervezeteknek alakulása mostanában folyik s aki az alakulást figyelemmel kíséri, bepillantást nyerhet nemcsak abba, hogy mi az egyesület célja, hanem abba is, hogy az a jövőben milyen hazafias és közjogi irányban fog működni.

„A Tengerpart“ tárcája.

Egy naplóból . . .

Azt mondják, itt a tavasz. Ha ujságot veszek a kezembe, ott is azt olvasom, hogy ez igaz. De mégse hihetem. Milyen sokan nem hiszik ezt, ami igaz és ezek közé tartozom én is. Nekem se hittek, amikor az igazságot mondtam.

Már nem tudom pontosan, hogy mi az igaz, de ez nem baj. Jobb, ha az ember felejt. Nekem sokáig kellett várnom, hogy felejtsek. És mégse sikerült egészen, pedig már annyi éve . . . Mennyi? . . . Száz . . . vagy talán még több esztendeje . . . vagy tegnap volt talán? . . . Ah, már megint emlékszem.

Miért is kell ezeknek itt a szomszédban ezt a szörnyű melódiát játszaniok, azt a melódiát, amely mindennek az oka, amely beteggé, nyomorulttá tett engem. Egy operából való ez a dal, mindjárt, megint emlékezni fogok arra is, hogy melyik operából. Azelőtt oly sokat jártam a színházakba, hogy az operák és zeneszerzők neveit összecserélem . . . A Faustból való ez a dal, vagy a Parasztbecsületből, vagy talán Manon énekelte ezt az áriát? Mit tudom én . . . De a nyomorúságom lett ez a dal. Már el is felejtettem, mint minden mást, csak a szívem és fejem fáj, egyébként egészséges vagyok, mint azelőtt. De most megint minden itt van. Minden fájdalom és minden szenvedés és most megint úgy érzem, mintha

A flottaegyesület szervezésének élén Ferenc Ferdinánd, a magyar és az osztrák trónnak várományosa áll. Innen eredt az a már több ízben lábrakapott hír, hogy a trónörökös janárban, vagy legkésőbb tavasz táján, hosszabb időre meglátogat bennünket s hivatkozva fog toborozni a flottaegyesület nemes és hazafias eszméjének. A hírt már többször megcáfolták; ami nagyon természetes, mert hiszen szokatlan dolog volna, ha trónunk várományosa nem csupán hadgyakorlaton való részvétel vagy vadászat céljából látogatná meg az ő jövődöbéli hű magyarjait. Sokkal szokásosabbá váltak azonban romániai látogatásai, a bukaresti kiállítás óta. Azért nem igen tűnt fel őszi vizitációja Szinájába, a román király nyaralójában. Ennek a látogatásnak azonban, úgy látszik, magva is volt és pedig a flottaegyesület romániai szervezésének előkészítése. Mert nem szabad felednünk, hogy Ferenc Ferdinánd igen komolyan foglalkozik a flottaegyesület eszméjével. Legalább erre vall az Alduna mentén történt szervezkedés, amelyről egyetmást el kell mondanunk már csak azért is, hogy honfitársaink lelkében kellő módon kialakuljon a vélemény emez újabb intézmény felől.

Lássuk például a galaci szervezkedést. Egy szép novemberi napon horgonyt vetett a galaci kikötőben a Taurus hadigőzös, az osztrák és magyar haditengerészet ágyunaszádja. Senki se tudta, hogy miért jött, de nem is kutatta, mert hiszen nevezett gőzös évszámra

minden csak tegnap történt volna. Már régen elvonult az a vihar, amely a házunk fölött tombolt. Én pedig nem értettem ahhoz, hogy elhárítsam. Talán nagyon büszke voltam ahhoz, vagy nagyon hideg? Ezért bűnhődök most bizonyára, mert fázom, fázom egyre, pedig ottkünn tavasz van, legalább úgy mondják. Én nem látok, nem érzek semmit a tavaszból. Igen, akkor végtelen, megmérhetetlen hosszú idők előtt . . . Akkor az ég kék volt, a virágok virultak, a madarak énekeltek . . .

Az éneklésre gondolni sem tudok — mert a dal tette tönkre házunk békességét. A béke persze az kevés egy férfinak, — a férfi boldogságot akar. Késő volt, amikor erre rájöttem.

Ő megtalálta a boldogságot: azt hiszi, hogy megtalálta. Nekem nincs sem békém, se boldogságom. Sokat adnék egy kis nyugalomért. De a fejembe szüntelen kalapácsol valami — forró, fájó. Aztán megint jól jártam, dacára, hogy azt hittem, hogy azt a pillanatot nem tudom átélni, amikor így szólt hozzám: „Menj haza, vagy menj, ahová akarsz, — csak menj!” Vajjon mit is érthetett az alatt, hogy: „ahová akarsz“?

Oh, ez a szörnyű, rettenetes melódia, — már el is felejtettem, de nem engedték meg nekem. Egészen csendben élek magamnak, falun, nem messze házamtól egy folyó zuhog, sok fa van a házam körül. Sokáig alszom, késő nappalig, mert éjjel nem tudok aludni, nagyon sötét van. Gyűlölem a sötétséget, mert akkor a korábbi idők minden kísértete körül-

Konstantinápolyban szokott vesztegelni, miért ne vesztegeljen egyszer Galacon is. De egy másik meglepetés is érkezett nemsokára a Duna torkolatának eme hatalmas kikötőjébe: Ferenc Ferdinánd trónörökös levele, amelyben felszólítja a galaci osztrák-magyar főkonzult a flottaegyesület helyi szervezetének megalakítására. A főkonzul, aki különben derék magyar ember, eleget tett a felsőbb parancsnak s a bécsi intenció értelmében irt német nyelvű meghívót küldött szét a galaci magyar és osztrák alattvalók címére, melyben hazafiaságukra hivatkozva, felhívja őket, hogy az Österreicher Flottenverein érdekében tömörüljenek és jelenjenek meg mindannyian annak alakuló közgyűlésén.

Honfitársaink, akik sokkal nagyobb számban élnek Galacon, mint az osztrák honosok, méltó felháborodással olvasták a meghívót és megkérdezték a főkonzult, vajon nem forog-e fönn tévedés az österreichischer szóra nézve, amelynek égisze alatt nem lehet magyar honpolgároknak hazafiasságára hivatkozni. A főkonzul azonban kijelentette, hogy tévedés nem forog fenn. A galaci magyarok tehát ebből levonták a konzekvenciát és nem vettek többé részt sem a flottaegyesület galaci fiókjának szervezésében, sem annak alakuló ülésén. Az alakulás azonban ennek ellenére nov. 20-án végbement és pedig az Osztrák Dunagőzhajózási Társaság Josef Carl nevű személyszállító gőzösén, a főkonzul, a Taurus ágyunaszád tisztikara és a galaci osztrák alattvalók részvé-

löttem táncol. Milyen régen élek már így! Évek óta, vagy talán évszázadok óta? Valóban, csak negyven éves volnék? Ma olvastam magamról a góthai Almanachban és ott láttam, hogy csakugyan csak negyven éves vagyok. Már ezt is elfelejttem . . . mivel is mérhetném az időt, ebben az egyhangú életben? Egyik nap úgy megy el, mint a másik. Csak itt-ott jön vaiaki rokonaim közül is. Még azok is nekem adnak igazat és elítélik őt . . .

Mit is használna az, kérdezlek benneteket, hogy a sors hol volt irántam igazságtalan?

Talán valamikor megint elfelejttem ezt a régi, szörnyű melódiát . . . ez a dal volt az, amely férjemet elbűvölte. Tudom. Együtt ültünk a színházban és a színpadon egy szöke, kékszemű tündér állott és énekel, énekel . . . Tudta jól, hogy miért. Sikerült neki. A rossz gyakran legyőzi a jót e világon — és egy jó dal is lehet rossz. Másnap egyedül voltam. Ami azóta történt, azt nem tudom pontosan megmondani, nemsokára beteg lettem, súlyos beteg. De fiatal voltam és egészséges lettem, oh, egészen egészséges, csak a fejem ne volna, a homlokom mögött oly forró minden. Ők azt hiszik, hogy én nem látom, pedig jól tudom, hogy megfigyelnek. Azt hiszik, hogy megőrültem. De tévednek, nem vagyok őrült, csak fáradt. Fáradt az élettől, fáradt az egyedülléttől, fáradt a tehertől, amely a szívemet nyomja. Különös, hogy jönnek arra a gondolatra, hogy előlem kést, ollót, tűt minden eldugnak . . . Mit is gondoltok felőlem? Csak

tele mellett s a helyi szervezet elnökévé fenti osztrák hajóstársaságnak felügyelőjét választották meg.

Ugyanigy, vagy legalább is ehhez hasonló módon folyt le a flottaegyesületnek alakulása a többi kikötővárosban, valamint Bulgáriában, Ruzsukon is. A magyar alattvalók hazafias érzése az Österreichischer Flottenverein iránt sehol meg nem nyilvánult. És ez rendén van; egy csöppet sem csodálkozunk rajta. S ha Ferenc Ferdinánd trónörökös eddig nem tudta volna, most már meggyőződhetett róla, hogy önérzetes magyar embert se mézes-mázos szóval, sem a hazafias kötelesség hamis hangoztatása mellett, osztrák célok számára megnyerni még akkor sem lehet, ha a propaganda külső fényének emelésére, háttérül a trónörökös neve, egy szépséges hadihajó s a haditengerészeti tisztjeinek csillogó egyenruhája szolgál és ezek a tengerésztestek, minden eddigi hagyomány és katonai regula ellenére vesznek is részt, egy civil-egyesület megalakításában.

Ha trónörökösünk csak annyira hódol a paritás elvének, hogy feledi, miszerint mind-ama közös intézménynek, amelynek támogatását magyar és osztrák részről egyaránt várjuk, a címe nem lehet más, mint osztrák és magyar; ne csodálkozzék majd azon sem, ha az Österreichischer Flottenverein eszméjének még abban az esetben sem fog önérzetes magyarok sorából táborot toborzani, ha személyesen fáradság le ebből a célból Buápestre.

Amidőn felsőbb helyről ilyen intézkedések repülnek világgá, egy pillanatra sem lep meg bennünket az az aknamunka, amelyet egy a tengeri, mint folyami hajózás terén Ausztria folytat ellenünk s amelyet minden erőnkkel tehetőleg ellensúlyoznunk kell. Mert hiszen olyan évtizedeknek mulasztásáról van szó, amelyek alatt Ausztria részéről igen nagy dolgok történtek a hajózás javára, a mi részünkről pedig édes-kevés.

Valóban, Hieronymi kereskedelemügyi miniszter egyelőre nem intézkedhetett helyesebben, mint hogy az Adria tengerhajósvállalat szerződését egy esztendőre meghosszabította; mert a hajózás terén annyi teendőnk és annyi reparálándónk van, hogy ott máriól-holnapra minden előmunkálat nélkül, elhamarkodottan intézkednünk nem lehet. Hiszen itt van az Adrián kívül a Keleti tengeri hajózás, az At-

nem fog szökni? Ez bűnbevallásnak látszana. Mert elfelejtettem megmondani, hogy a férjem, azért, hogy könnyebben szabadulhasson tőlem, azt állította, hogy a hűséget csak mint szót ismerem. Ez keserű volt. Nem hitt nekem, amikor azt mondtam, hogy az nem igaz — hitt a hazugságoknak, amit mások mondtak. Azután hallgattam. Miért is születtem büszke embernek? Van egy pillanat mindenben, ahol a büszkeség útját állja boldogságunknak.

Eleinte ezt becsülte bennem. „Te más vagy, mint a többi” szölt. „Te büszke vagy”. Azután megfordult. „Ne légy mindig oly büszke!” „Ne sértődj meg minden fölött” szölt, amidőn hallgattam, ahelyett, hogy civakodtam volna . . .

Lassan egészen megváltozott minden. Ami azelőtt erényem volt, az lett a hibám. Most pedig egyedül vagyok, egyedül . . . és hideg van körülöttem és bennem. Amikor ma a tükörben láttam magam, majdnem nevetnem kellett fölött a kép fölött . . . Kövér, piros arc és fénylő szemek . . . Ilyen élet mellett . . . ilyen élet mellett . . . Boszankodtam a saját képem fölött, amely annyira ellenkezik lelkülettemmel — és bizonyára valami különös mozdulatot tettem, mert a tükör darabokra tört. Ez szerencsétlenséget jelent, de én nem hiszek benne — és csak aki hisz, az üdvözlí — vagy ellenkezőleg. A tükör ezer darabban hevert a földön; a láрма zajától fölizgatva szaladtak be a szolgálaim. — Egy idegen ember is velük jött. Vajjon mit akar ez itt? Megfogta a bal karomat, amelyből folyt a vér, azután halk hangon parancsokat osztogatott. Pár perc

lantica, az Ungaro-Croata és a keleti viszonylatok ügyének egész komplexuma, amely rendezésre vár. Egyik legsürgősebb teendőnk ezenfelül a Magyar királyi folyam- és tengerhajózási részvénytársaságnak fölkarolása. Ez a vállalat, mely kivételünk érdekében, főnállása óta már erején felül tett, amely hivatott arra, hogy a dunai tarifáknak biztosító szelepe legyen és amelynek részvényei háromnegyed részben már az állam birtokában vannak: ma is ott áll, ahol tíz év előtt, míg az öt kivétel-vevő osztrák és egyéb külföldi vállalatok általánosan izmosodtak. Miért nem engedni fölemelni az állam ennek vállalatnak részvénytőkéjét? Fél az 5 százalékos kamatgaranciától? Hiszen azt eddig is háromnegyed részben a saját zsebébe fizette volna, de nem fizette, mert a vállalat főnállása óta alig került rá a sor. Saját jól fölfogott érdekünkben kell ezt az egyetlen, számottevő folyamhajó-vállalatunkat izmosítanunk és szoros kapcsolatba kell hoznunk a Duna torkolatában a magyar tengerhajós vállalatokkal. Ez a magyar flottaegyesület programja és ezt meg kell valósítanunk.

Mi ennek ellenére az osztrák és magyar monarchiának hű támazsai maradunk és trónörökösünkre haragszunk azért, mert ő meg osztrák érdekből támogatja az osztrákok hajózáását. Ez ma még az ő privat nézete lehet. Támadni és mellőzni azonban nem hagyjuk magunkat ezen a téren még ő általa sem, hanem haladunk a magunk jogos és ott, ahol az szükséges, paritásos útján. De egy kérelmünk van a trón várományosához és ez az, hogy ha bár ma boldogulásunknak útja az övétől el is tér, majdan, ha Szent István koronája fogja díszíteni fejét s a kardvágást a négy világrész felé megteszi: emlékezzék meg arról is, hogy egyoldalú útja véget ért és a magyar hajózásnak jogait is épen ugy védelmeznie kell, mint a Lajthán tuliet. A magyar nemzet mindenhá királyhú nemzet volt; de csak annak a királynak kiáltott Moriamur pro rege-t, amely királya őt megértette!

Jázon.

A Tengerpart minden jogos panaszt közöl és minden közérdekű felszólalásnak helyt ad. !!!

mulva karom és kezem meg volt kötözve. Nagyön ügyesen csinálta, bizonyára orvos. Mit akar velem egy orvos? Oh emberi bölcsesség, oh éleslátás, amely azt hiszi, hogy egy orvos segíthet rajtam . . . *

Azóta egy kis idő telt el. Fejem tisztább és nyugodtabb, érzem, hogy nemsokára megint az ember leszek, aki voltam. Megint képes leszek arra, hogy úgy éljek, mint más emberek. Iparkodni fogok, hogy véget vessek nyomoromnak. Segíteni akarok másokon, enyhíteni a mások baját, ahol csak bajt látok . . . Csak aki maga is szenvedett, az tud vigasztalni.

Ma, hosszú idő után megint olvastam egy újságot. Az eltört tükör által való sérülés a karomon rosszabb volt, semmint eleinte hittem. Kénytelen voltam egészen nyugodtan és mozdulatlanul feküdni, mert a vérzés sokáig nem akart elállni. Megsértült a fő ütőér.

Tehát ma megint olvastam egy újságot és azt olvastam, hogy a férjem . . . az ő második felesége elment tőle a soha viszont nem látásra.

Most már megint tudok gondolkodni az elmúlt esztendőkre . . . hallom, mintha így szölna hozzám egészen közlelől, mellettem: „Te más vagy, mint a többiek, — te büszke vagy” . . . Ugy érzem, mintha itt hallatszanék ez a hang, egészen közel mellettem . . . Nem valami ajtónyílás zaját hallottam az imént?

Nem az ő hangja szölt hozzám?

Ratmann H.

A haldokló Zanella-rezsim pimaszkodásai.

A városi tanács a kormányzóság által inaugurált purifikáló rendszer elleni ellenszenvét még az adminisztráció terére is átviszli. Ezzel lehet megmagyarázni azt a kínos jelenetet, mely tegnap történt Dardi Vazul tanácsvezető szobájában. Az eset szereplői Csörgheő Zoltán miniszteri osztálytanácsos, a kormányzóság politikai előadója, Dardi Vazul tanácsvezető, Corossacz első alpolgármester s Zanella Rikárd képviselőtestületi tag voltak. A súlyos következményű incidens a jövő évi községi választói névjegyzék ellen benyújtott felszólamlások elintézése miatt történt. Csörgheő ugyanis Ludmann Konrád kormányzósági irodatiszt kíséretében tegnap megjelent Dardi Vazul tanácsvezetőnél, hogy tőle a felszólamlások elintézése ügyében felvilágosítást kérjen. A statutum alapján a tanács hat napon belül tartozik ezek felett határozni. Minthogy a záros határidőhöz köztörtént intézkedés nem történt meg, Csörgheő tegnap, két nappal a határidő lejártá után megjelent Dardinál. A kormányzóságnak felvilágosítás kérésre, sőt felügyeletre a statutum 59-ik szakasza, valamint az 1901-ben a kormányzóság részére kiadott 2437. számú ügyrend 26-ik szakaszának 19-ik pontja értelmében *félre nem magyarázható joga van*.

Dardi Vazul tanácsvezető, noha erre vonatkozólag Csörgheő megjelenésekor hajlandóságot is árult el, az iratok megmutatásá előtt felkereste Corossacz első alpolgármestert, hogy eljárásához utasítást kérjen. Az elsőalpolgármester azonban a kívánt felvilágosításra nem volt hajlandó s ennek következtében Dardi a névjegyzékre vonatkozó irományok előmutatását megtagadta. Mig ez történt, azalatt Zanella Rikárd, aki a szomszéd szobában tartózkodott, többször is kihívni, illetve kihívni akarta Dardit, akinél Csörgheő volt. Az osztálytanácsos szövé is tette, hogy most hivatalos ügyben jelent meg, mire Zanella a nyitott szobáján át hasonlóan indokolta fellépését. A további vita azzal szünet meg, hogy Csörgheő a Zanella szobájába vezető ajtót maga betette.

Időközben a kormányzósági kiküldött magára maradt, mire megjelent egy városi szölgá, aki felkérte Csörgheőt a távozásra. Csörgheő erre természetesen kérdést intézett a szölgához, hogy ő e Corossacz helyettese. A tagadó válasza a szölgá az első alpolgármestert hívta be, aki meg is jelent s miután egy pár gyalázó kifejezést használt a kormány ellen, megakadályozta, hogy a kormányzóság kiküldöttje a kívánt iratokhoz jusson. Az elsőalpolgármester erre re bene gesta, eltávozott, mig Csörgheő a helyszínen a történetekről jegyzőkönyvet veit fel Dardi Vazul tanácsvezető és Ludmann Konrád kormányzósági irodatiszt jelenetében s aztán eltávozott.

Az osztálytanácsos a történetekről refefált Wickenburg István gróf kormányzóknak, aki viszont távirati jelentést tett a belügyminiszteriumnak. A kormányzóság ma újabb, kimerítő írásbeli jelentést küld felettes hatóságának. Az esetet a kormányzóság bejelentette az ügyészségnek.

Ezzel kapcsolatban meg kell emlékeznünk egy újabb pimaszkodásról is, melyet a Fiumara hidon álló városi fogyasztási alkalmazottak követtek el Csörgheő osztálytanácsos ellen, nyilván Corossacz és Zanella rendeletére. Csörgheő tegnap este a hat órai gyorsvonattal Buápestre akart utazni, a városi vámosok azonban, akik mint megállapítható volt, Csörgheőt ismerik, a hidnál feltartóztatták a kocsiját s börtöndjét felnyitották. A buzgó ellenőrzés és kutatás mintegy félórát tartott, úgy hogy az osztálytanácsos lekéste a pesti gyorsvonatot. Ime ilyen kupaktanácsoshoz méltó eszközökkel dolgozik a végvonaglásban levő Zanella-érdekszövetség, hogy csalárd politikájának kártyavárát még rövid időre megóvja az összeomlástól.

UJDONSÁGOK.

— A pénzügyminiszter elutazása. Lukács László pénzügyminiszter, aki mint megirtuk, a karácsonyi ünnepeket Abbaziában töltötte, itt tartózkodása alkalmával megtekintette Fiume nevezetességeit is Weinhardt Gusztáv királyi tanácsos, pénzügyigazgató kíséretében.

és mint menet ugyanazon kikötőket érintve, érkezés Chersoba d. u. 4.45-kor.

Fiume-Abbazia omnibusz-vonal. Indulások Fiuméből: d. e. 8.30 és 10.30-kor, továbbá d. u. 1.30 és 3.30-kor.

Indulások Abbaziából: d. e. 9.30 és 11.30-kor, d. u. 2.30 és 4.30-kor.

Fiume-Dalmácia-Albánia-i vonal. Indulások Fiuméből: Január hó 5, 15 és 26-án. Február hó 5 és 16-án. Március hó 2, 12 és 23-án.

Érkezések Fiuméba: Január hó 12-én és 23-án. Február hó 2, 13 és 25-én és március hó 9, 20 és 30-án.

— **Novemberi kivándorlás.** Newyorkból jelentik, hogy november havában 54.719 európai kivándorló érkezett az ottani kikötőbe. Ezek közül feltűnően kevés volt a német, számszerint 5071, ellentétben az utóbbi hónapokkal, melyekben egyre emelkedett a németországi kivándorlók száma. Megjegyzendő, hogy az 5000 német összesen 232.500 dollárt hozott magával készpénzben. A novemberi kivándorlásnak teljes egy negyedrészt az osztrák-magyar monarchia adta, amennyiben Magyarországból 7506, Ausztriából 7307 kivándorló érkezett; Olaszországból 11.082, Oroszországból 8411. Nagy volt aránylag a görögök száma, akik mind többen és többen jönnek Amerikába. Novemberben 3254 görög érkezett.

Mindezen adatokból látható, hogy a Taft-kormány idegenellenes politikája s az a szigor, amelyet Williams Ellis Islandon kifejt, nagy számban utasítva vissza a jövevényeket, épenséggel semmi elriasztó hatást nem gyakorol a kivándorlási kedv csökkentésére. Amerikában folyton nagyobb és elkeseredettebb lesz azonban a hangulat a republikánus párt ellen a bevándorolt lakosság körében s épenséggel nem téves az állítás, hogy a novemberi választáson számos államban a bevándorolt népbuktatta meg a republikánus pártot, viszonzásul az Ellis Islandon végbemenő dolgokért.

A newyorki zsidó lap szerkesztőnek mozgalma egy liberálisabb bevándorlási törvény érdekében már is nagy arányokat ölt, az Amerikai Magyar Szövetség pedig, mint már említettük, ha kell, a kongresszushoz akar fordulni a mostani bevándorlási törvény megmásításáért, azonkívül együttes tiltakozó gyűlésre fogja egybehívni az összes bevándorolt nemzetiségűket, ha ez szükségesnek bizonyul. Nagy kedvetlenséget okozott a bevándoroltak közt Taft elnök legutóbbi üzenete a kongresszushoz, amelyben még az eddiginél is kellemetlenebb álláspontoknak adott kifejezést a bevándorlási politikára vonatkozólag.

Távirat ◀▶ Telefon

A főrendiház ülése.

BUDAPEST, dec. 28. A főrendiház ma délben Csáky Albin gróf elnöklésével ülést tartott. Meleg szavakkal elparentálta a napokban elhunyt Isván Vilmos szombathelyi püspököt, majd a mentelmi bizottság bejelenti, hogy a bíróság Edelsheim Gyulai Lipót báró kiadatását kéri. A főrendiház azonban a panasz hiányossága miatt a kiadást megtagadja. Ezután az igazságügyi bizottság jelentése alapján vita nélkül általánosságban és részleteiben is elfogadják a bírák és ügyészeknek az igazságügyminiszteriumban való alkalmaztatásáról szóló törvényjavaslatot, majd a kálisó és földgáz javaslat tárgyalásánál

Podmaniczky Géza báró a pénzügyminiszter felvilágosítását kéri a földgáz használatáról.

Lnkács László pénzügyminiszter rövid felolvasása után a javaslatot elfogadják.

Vita nélkül elfogadják a vicinális vasutak engedélyezéséről, a munkásbiztosításról, a fehér foszfor használatának eltiltásáról szóló törvényjavaslatokat és tudomásul veszik az iparfelügyelők múlt évi tevékenységéről betérjesztett jelentést. Ezután

Balás Lajos rosznyói püspök az új év alkalmából általános éljenzés között üdvözlő az elnököt.

Az elnök megköszöni az üdvözlést, boldog újévet kíván a főrendiház tagjainak, mire a jegyzőkönyv hitelesítésével az ülés véget ért.

Lefoglalt izgató nyomtatványok.

MAGYARÓVÁR, dec. 28. Nagy Lajos főszolgabíró Köpcsényben nagy csomó nyomtatványt foglalt le. A Wiener Schulverein a lefoglalt nyomtatványokban arra izgatja e környék lakosságát, hogy a közeli népszámlálás alkalmával német anyanyelvűeknek vallják magukat. A nyomtatványokat a belügyminiszteriumhoz terjesztik fel.

Kétszeres gyilkosság.

SOPRON, dec. 28. Galla község erdejében Szemetes János főerdőr összetalálkozott régi haragosával, Kosztola Mihály és Jánossal, akik rőzsét szedtek. Szemetes és a rőzsessedők közt szóváltás, majd dulakodás támadt, mire Szemetes mindkét ellenfelét agyonlőtte. A gyilkos főerdőrt letartóztatták.

Körözött váltóhamisító.

BUDAPEST, dec. 28. A budapesti törvénytörvény vizsgálóbírája elfogató parancsot adott ki Grünfeld Ernő bankfőkönyvelő ellen, aki hamis váltókra különböző pénzintézetektől negyvenezer koronát vett fel és megszökött.

Sikkasztó könyvelő.

ARAD, dec. 28. Róth Zsigmond aradi nagykereskedő könyvelője Hajdu János, néhány ezer korona elsikkasztása után megszökött. A kiadott körözővel alapján a körösmezői határrendőrség letartozta attá Hajdut, akiről ez alkalommal kiderült, hogy a budapesti rendőrség öt hasonló eset miatt körözi.

Borzalmas robbanások.

BERLIN, dec. 28. Los-Angelesből táviratozzák, hogy a Llevelyn, vasuton borzalmas dinamitmerénylet történt, amely néhány munkást megölt.

BERLIN, dec. 28. Newyorkból táviratozzák, hogy Greensborough közelében dinamit-robbanás következtében három munkás meghalt és néhány megsebesült.

Horvátország kolerától mentes.

ZÁGRÁB, dec. 28. A horvát hivatalos lap közli a horvát országos kormány nyilatkozatát, mely szerint Horvát-Szlavonország kolerától mentes, miután december 12-ike óta koleraeset az ország területén nem fordult elő.

A sérthetetlen Latham.

PÁRIS, dec. 28. Los-Angelesből távirat szerint Latham francia aviatikus repülés közben aeroplánjával lezuhant. A gép izzé-porrá tört, Lathamnak azonban nem történt baja.

Lezuhant léghajós.

PÁRIS, dec. 28. Lafont léghajós „Pola” nevű repülőgépen egy kísérőjével együtt felszállt, hogy Párisból Brüsszelbe repüljön. A felszálláskor három kört irt le, mikor a motor felrobbant és a gépen ülők estükben halálra zúzták magukat.

Az albánok követelése.

LONDON, dec. 28. A „Times” arról értesül Szófiából, hogy a lázadó albánok a kö-

vetkező követeléseket támasztják: teljes amnesztia az albán politikai foglyoknak, teljes szabadság az ifjuság nevelésében, az albán iskolákban albán nyelven való tanítás, a bezárt albán iskolák kinyitása, végül teljes sajtószabadság.

Az albánok el vannak szánva, hogy követeléseik megtagadása esetén, legutolsó csepp vérükig is harcolnak.

Alkalmi ezüstvétel.

13 karátos evőeszközök grm.-ként 13 fillérért. Hal-, pecsenye- és tészta tálcák, csemegetálak grm.-onként 15 fillérért.

Dús választék karácsonyi és ujévi ajándékokban, arany és ezüst ékszerekben, órákban és elsőrendű china-ezüstben

Engelsrath J. ékszerésznél

Fiume, Piazza Dante és Abbazia, Angiolina-fürdő.

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

DEÁK SZÁLLÓ ÉS ÉTTEREM Deák-korzó FIUME

— a pályaudvartól 3 percnire —
Kifogástalan magyar s bécsi konyha. Hamisítatlan borok. Olcsó árak. 40 modernül berendezett szoba.

Tulajdonos

Edeker-Burger Gyula

a Lloyd-étterem volt főpincére.

Figyelem!

Vásznak és lepedővásznak, kanavászok, ágy- és asztalterítők, garnitúrák, függönyök, szőnyegek és női szövetek heti vagy havi részletfizetésre kaphatók

HERSKOVICS S.-nél
Via Germania 4.

„BRISTOL”

szálloda, kávéház és étterem

Fiume, Deák-Corso.

Teljes komforttal berendezett 65 szobával, kitűnő kávéházzal és étteremmel. Izletes magyar, német és francia konyha, legjobb minőségű fajborok és pezsgők, valamint kávéházi italok állanak a t. vendégek rendelkezésére

Bel- és külföldi lapok.

Figyelmes kiszolgálás.

Az étteremben és a kávéházban előfizetések mérsékelt áron fogadtnak el.

Tulajdonos: Ruzich György.

A legjobb, legalkalmasabb és nevelési szempontból legcélszerűbb ujévi ajándék

egy jó könyv.....

mely oktat és mulattat. Nagy választék felnőtteknek való szépirodalmi, tudományos, művészi és ipari könyvekben. Az ifjuság és a gyermekvilág részére olasz magyar német, színesen illusztrált képekkel ellátott tanulságos könyvek.

Mindenki által hozzáférhető olcsó árak.

ZANUTEL A. könyvkereskedése

Telefon 197. szám

Fiume

Via Adamich

A miniszter tegnap este a hat órai gyorsvonattal utazott Budapestre és hozzácsatlakozott Szapáry László gróf volt fiumei kormányzó is.

— **A trónörökös és a kormányzó.** A „Budapesti Hétfői Hírlap“ legutóbbi számában „Az új fiumei kormányzó“ címen K. M. aláírással cikket közöl, melyben Wickenburg István gróf kormányzóval foglalkozik. A cikkíró, akiben egy volt fiumei újságíró kell sejtünk, elismerő szavakkal emlékezik meg az új kormányzóról, majd rátér a fiumei politikai viszonyok ismertetésére is. Rendkívül hevesen támadja Zanella Rickárdot és az autonompártiak hozzácsatlakozó tagjait. A cikkben külön fejezet foglalkozik a kormányzónak a trónörökös-höz való viszonyáról s azt az érdekes kijelentést teszi, hogy Wickenburg grófnak az olasz-sággal s a horvátokkal szemben követendő eljárásból biztosan következethetni lehet Ferenc Ferdinánd trónörökösnek legközelebbi nemzeti politikájára s felfogására.

— **Jogvédelem a tisztviselő egyesületi tagoknak.** A „Tengerparti Állami Tisztviselők Egyesület“ét tegnap meglátogatta Gööz József dr. ügyvéd, az Országos Állami Tisztviselők Egyesületének fővárosi ügyésze, hogy az egyesület elnökének, Batthyányi Tivadar grófnak üdvözlését átadja a tengerparti kollégáknak. Gööz dr. figyelmébe ajánlotta az egyesületnek, hogy mint az egyesület ügyésze ingyenes jogvédelemmel szolgál nemcsak a pragmatika hiányaiból származó minden sérelemben, hanem bármely a közigazgatást érintő kérdésben, valamint a státuszrendezés által esetleg felmerülő ügyekben is. Készséggel nyújt tanácsot és a legmesszebbmenő jogvédelemben részesíti mindazokat, kik ügynökök által vagy részletfizetési ügyletek által vannak kitéve bárminemű zaklatásoknak. A fiumei egyesület részéről Fest Aladár kir. tan., alelnök viszonozta a szíves üdvözlést és a tagok nevében köszönettel vette tudomásul az egyesületi ügyész szavait.

— **Szilveszter este.** A Fiumei Magyar Kör december 31-én, este 9 órakor, a „De la Ville“ szálloda éttermében, világostáival és táncsal egybekötött Szilveszter-estet rendez.

— **A bankok és Szilveszter-napja.** A helybeli bankok — úgy mint minden évben — ezidén is megegyeztek, hogy Szilveszter napján pénztárjukat déli 12 órakor zárják és délután zárva tartják.

— **Előléptetés.** A déli vasút igazgatósága Zeilner Károly főmérnök, fiumei déli vasúti fűtőházi főnököt 1911. évi január hó elsejétől számítandólag előléptette első osztályú főmérnöké.

— **A fiumei vasútvonal villamos üzeme.** A „Közmunka“ írja, hogy a kereskedelmi miniszter utasítására tanulmányokat és előmunkálatokat végeznek arra nézve, hogy a Károlyváros-fiumei vonalat — legalább részben — villamos üzemre átalakítsák. A minisztériumban fekvő kész tervek a felülvizsgálat stádiumában vannak.

— **Keresik a tengerész gyilkosát.** Lapunk tegnapi számában részletesen közöltük már azt a susáki gyilkosságot, melynek áldozata Gerstich János tengerész. A hatóságok a bűntény gyanúja miatt öt egyént tartóztattak le. Eddig azonban nem sikerült megállapítani, hogy a tettes ezek között van-e, mert konkrét bizonyíték egyik gyanúsított ellen sincs. Kevéssel a gyilkosság felfedezése után letartóztattak huszonöt tengerészt is, akik gyanus viselkedésükkel vonták magukra a figyelmet. A tengerészek azonban ártatlanoknak bizonyultak. A nyomozást a rendőrség széles alapon folytatja.

— **A kikötőből.** December 28. Érkezett: „Veria“ angol gőzös Liverpoolból 300 tonna olajjal és 200 üres hordóval. „Gallipoli“ olasz gőzös Velencéből 20 tonna korpával.

Indult: „Ravenna“ olasz gőzös Ravennába, 20 tonna cukorral, 20 tonna babbal, 30 tonna fával és 50 hordó olajjal. „Goritia“ osztrák gőzös Konstantinápolyba 450 tonna cu-

korral, 100 tonna rizsszel, 100 tonna cementtel és 50 láda üvegáruval. „Széchenyi“ magyar gőzös Antwerpenbe 800 tonna fával, 80 tonna árpával, 30 tonna ásványvízzel és 200 hordó fakivonattal.

— **Véres verekedés.** Tegnap reggel négy fiumei bérkocsis kocsin kirándult a közeli horvát falvakba és mindenütt mulattak. Délelőtt fél tizenegy óra felé a podvezicei Glasar-féle korcsmában vigadoztak. Egyszerre valami csekély okból veszekedés keletkezett közöttük, amely verekedéssé fajult. Ennek a vége pedig az lett, hogy Taddei Otto huszonegy éves fuzinei illetőségű kocsis betört fejjel maradt a földön fekvő. A megsérült fiatalembert az első segítség nyújtása után beszállították a fiumei kórházba. Az orvosok megállapítása szerint arcán, a bal szeme alatt súlyos kényszerűséget kapott, továbbá agyrázkódást szenvedett és koponyacsontja is betört. Állapota súlyos.

A sebesültnek két kocsistársát a rendőrség letartóztatta. A harmadik azonban elszökött és még nem akadtak nyomára.

— **Karácsonyi meglepetés.** Scrobogna Ferenc fiumei kőműves tegnap megjelent a rendőrségen és bejelentette, hogy Tister Janka harminckét éves isztriai illetőségű asszony, akivel hosszabb idő óta vadházasságban élt, karácsony második napján megszökött. A hűlen barátján elvitte a kőműves kétszáz korona megtakarított pénzét is. A rendőrség a feljelentés alapján az asszony ellen megindította az eljárást.

— **Külkereskedelmi hírek.** A Kereskedelmi Múzeum négy év óta nyomtatott körlevelekben közli a magyar behozatali és kiviteli cégekkel az üzleti érdekű értesítéseket, melyeket a világ 75 nagy piacán működő levelezőtől vagy más hiteles forrásokból kap és amelyek nemcsak egyes cégeket, de szélesebb köröket is érdekelnek. Ezek a nyomtatott körlevelek időhöz nem kötötten küldetnek szét és áttekinthetően csoportosítják az egyes üzleti szakmákat érdeklő híreket. A körlevelek „A Kereskedelmi Múzeum Külkereskedelmi Hírei“ cím alatt jelennek meg; előfizetési ára nincs a Kereskedelmi Múzeum igazgatósága díjtalanul küldi meg minden kereskedelmi vagy gyári cégnek, amely ebbeli kívánságát vele tudatja, valamint másoknak is, akiket a külkereskedelem érdekel.

— **Módosul az Ungaro-Croata szerződése.** A „M. K.“ írja: Ismeretes az Ungaro-Croata ügye, amelynek fájtiya az volt, hogy a társaság a kormánytól szerződésének módosítását, illetőleg nagyobb szubvenciót kért. A szerződésmódosítás és szubvencióadás szükségét leginkább azokkal az argumentumokkal indokolta az Ungaro-Croata, melyek az olaszországi versenyre vonatkoztak. A nyáron folyó részvényakcióval kapcsolatosan, amelyről annakidején bőségesen írtak a lapok, az Ungaro-Croata részvényeinek további sorsát a szerződésmódosításhoz és szubvenció kimeneteléhez fűzték. Tudomásunk szerint egyik kereskedelmi pénzügyintézetünk (a 7200 koronás) opciót is kötött a társaság részvényeire abban a reményben, hogy az Ungaro-Croata ügyét a kormány kedvezően (egy millió koronán felüli szubvencióval!) fogja elintézni. A nyár óta többször folytak tárgyalások a kormány és a társaság vezetői között abban az irányban, hogyan lehetne és kellene az Ungaro-Croata ügyeit rendbehozni? Most arról értesülünk, hogy a kormány döntése megtörtént. Eszerint az Ungaro-Croata szerződése csakugyan módosul; ez a módosulás három új járatra kötelezi a társaságot, melyek közül legfontosabb a Fiume-ravennai vonal. Az új járatok természetesen megfelelő szubvenciótöbbletet jelentenek az Ungaro-Croatának, (ám a vérmes bankárremények nem váltak valóra).

— **Az Ungaro-Croata menetrendváltozásai.** Az Ungaro-Croata tudomásra adja, hogy december hó 31-ével a jelenleg Cherso-Rabaz-Fiume, Fiume-Abbazia közti omnibusz, nemkülönben a Fiume-Dalmácia-Albánia vonalak menetrendjeit hatályon kívül helyezi és a következőket lépteti életbe:

Cherso-Rabaz-Fiume vonal. (Mindennap vasárnap kivételével.) Indulás Chersoból d. e. 5.45-kor és Rabaz, Fianona, Bersec, Moschianizza és Lovrána érintésével érkezés Fiuméba d. e. 10-kor; indulás Fiuméből d. u. 12.50-kor

Amerikai asszonyok miért használ- nak Yes Porcel- lán poudert?

- Mert** az arc üde, friss és fiatal lesz tőle
- mert** számtalan nő köszönheti neki szépségét és szerencsését
- mert** az arcot előkelően mattá teszi
- mert** millió esetben igazolódott be csodába illő hatása
- mert** senki sem használta még eredmény nélkül
- mert** eltüntet minden szépséghibát
- mert** puhítja a bőrt
- mert** esti világításnál csak Yes Porcellán Poudertől lesz gyönyörű az arc
- mert** minden szépitőt pótol, de a Yes Porcellán Poudert nem pótolja semmi
- mert** a hites vegyész bizonyítja, hogy minden poudert közül az egyedüli ártalmatlan

A Porcellán Poudert csak akkor valódi, ha a doboz tetején a Yes szócseka áll.

Kapható az egész világon mindenütt.

Központ American Porcelain Powder Co. Ltd. New-York
160. Broadway.

Főraktár Magyarország részére:
BUDAPEST,
IV. ker., Kecskeméti-utca 8.
VIII. ker., Rákóczi-ut 9. sz.

Fiumében kapható:
Dedakin László és G. Galli.
Árak 3 és 5 korona.

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó árakon.
A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF
jőhírnevű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

„Sans Souci“

elismert legfinomabb, francia minta
szerint előállított pezsgő.

Carte d'Or, Carte blanche, Asti spumante,
Gennaro Ossoinack pezsgőbor pince Görz,
Főraktár Fiumében: Benvenuto Vezzil-nél
Via Lodovico Kossuth.

Figyelem!

1 kgr.	0-ás liszt K.	—36 fill.	18 krajcár
1 "	kenyér " "	—32 "	16 "
1 "	házi zsír " "	2.08 "	1.04 "
1 "	kockacukor " "	—88 "	44 "

Mindenféle fűszer, csemege és halfélék
mindig frissen kaphatók; a legjobb fajkávék
és cukorka különlegességek állandóan raktár-
ron vannak, ugyisintén karácsonyfa díszek és
ajándék tárgyak mérsékelt árakon kaphatók

Omcikus G. fűszer és csemege kereskedő

Via Governo és Via Ciotta sarkán.
Telefon 1074.

Bazar al „BUON MERCATO“

NEMES HENRIK, FIUME Via Fiumara 4.

Az újévi ünnepekre leszállított
árakon kapható mindenféle
játék és diszmutárgy

Nagy raktár cipők, harisnyák, ernyők, sárcipők és
utazásicikkben.

Morgenstern Boris

Via Fiumara 2, az Edison mozi mellett.

Nagy választék
az újévi ünnepekre arany- és
ezüst zsebórákban, fali stb. órák-
ban, gyűrűk, láncok, szívarkatárcák s egyéb
ékszerekben. Aki 20.— koronáért vásárol
nálam, ingyen kap egy remek „Harang“
ébresztő órát.

Az újévi

ünnap alkalmával leszállított árakon mindennemű zseb-
és faliórák, valódi és dublé arany-
ékszerek és gramofonok

részletfizetésre is kaphatók.

Órák és gramofonok javítását olcsón vállalom el.
Gramofon lemezek 25 cm. nagyságban 3-4 kor-ért.

VERMES E. órás és ékszerész, Viale Deák.
Dohánygyár mellett.

Ferlan Giovanni

butorraktára

Via Ciotta 3 sz. alatt megnyílt.

Nagy készlet mindennemű
szalón- és egyszerű butor-
ban. Rézbutor. Kárpitos-
műhely. - Asztalosműhely
Olcsó árak.

Mindennemű kézimunka,

valamint előnyomások, és
elkezdett himzések, ugy-
szintén női dísz tárgyak
és női fejdiszkekbi óriási
választék.

Kérem áruim megtekintését minden vételkényszer nélkül.
WEISZ és TARSÁ, FIUME, VIA ADAMICH (Európa-szállóép.)

Minden a kihordás vagy szét-
küldés körül felmerülő panaszt te-
lefon vagy levelezőlap útján szives-
kedjenek nekünk bejelenteni.

ZONGORA-TEREM ÉS KÖLCSÖN INTÉZET

ALAPITTATOTT 1880.

ÖZV. POTOSNJÁK ANTONIA

TELEFON 180. — VIALE FRANCESCO DEÁK 38. — TELEFON 180.

Ajánlja a legjobb gyártmányú zongorákat és pianinokat előnyös fizetés mellett.
ZONGORABÉRELET, JAVÍTÁS ÉS HANGOLÁS.
A világhírű Bösendorfer zongorák egyedüli képviselősege.

Zongora-terem és zongora kölcsön intézet.

SIESSEN!

hogy a legelső gyáraknál személyesen és
szakszerűen kiválogatott pár száz darab
zongorát és pianinot, melyeknek egy vá-
lasztéka Fiume, Corso 12. szám alatti he-
lyiségemben van felállítva, minden vétel-
kényszer nélkül megtekintse.

Felesleges egyszerre százakat kiadni,
mert vállalatomban csekély havi részletre
szállít zongorákat már 600 kor.-tól kezdve.

Minden más elképzelhető hangszerből dus
választék.

Pianinok legújabb, valódi hárfá szerke-
zettel, 10 évi írásbeli jótállással!

ŠALAT K.

orgonaépítő és zongorahangoló.

TELEFON 819

Wellmann Testvérek

Fiume.

Via del Pozzo 2. Telef. 1215. és 1216.

Ajánlják nagy raktárukat házi és konyhaberendezési
tárgyakban. Berndorfi tiszta nikkelt, — tiszta alumi-
nium, — bádognománc- és öntött zománcdényekben,
balance és tizedes mérlegekben stb. — Takaréktűzhe-
lyek és kályhák, kályhavédők, kályhalemezek széntartók
és kályha felszerelések. mindennemű szerszámok.

Szolid kiszolgálás. Legolcsóbb árak.

NAVICELLO F.

automobil és kerékpár üzlete.

Piazza Scarpa - FIUME - Telefon 774

Kellékek raktára és alkatrészek
kicszerelése.

JAVÍTÁSOK RÉSZÉRE ME-

CHANIKAI MŰHELY.

Auto-Garage és bérletek.

Nagy karácsonyi occásio elárusítás

REIS J. cégnél

Fiume, Via delle Pile 4. sz.
(a városi takaré- és zálogházzal szemben).

Nagy raktár férfi-, női- és gyermekcipőkben, flanell-, battiszt-
és selyembluzokban. Juponok és aljak. Uri- és női fehéreneműk,
nyakkendők, zsebkendők, boák stb. és divatos női kiegészítők.
Magyar kiszolgálás. Igen olcsó árak.

Bonin penzió Velence

Corte Barozzi, a Britannia-
szálló mellett.

Kitünő bécsi konyha, különösen
magyarok és osztrákok által látog-
gatva, egy pernyi távolság a
Márkus-tértől.

Első Fiumei Magyar Kárpitos és diszítő

Viale Deák 26 - FIUME - Viale Deák 26

Modern tükördívánok, szőnyegdiván, gar-
niturák, matracok készen kaphatók.
Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb
berendezésig minden nemű kárpitos, diszítő
és angol bormunkát jutányos árban.

Szíves pártfogást kér

Eisler S. kárpitos.

AURORA kávéház

Velence Szt Márktér

Kitünő fagyalt, tea kávé, cso-
koladé, cukrászsütemények stb.

Előzékeny kiszolgálás.
Kiránduló társaságoknak és
iskoláknak olcsóbb árak.

PENZIO VILLA PUNTA LUSSINGRANDE

Egész éven át nyitva. - Saját
tengeri fürdő. - Modern kénye-
lem. - Elsőrendű konyha.

Magyar tulajdonos.

ŠIKIĆ G.**könyv- és papirkereskedése**Andrássy-ut - FIUME - Andrássy-ut
(villanyos megállóhely).

Nagy raktár különféle irodaszerekben, kereskedelmi könyvekben, levélmásoló könyvekben- és présekben, elsőrendű tintákban, levélmásoló papírban. Nagy választék művészies kivitelű képeslapokban, nagybani vételnél 100 darabonként egy koronáért, (tovább-elárúsítóknak kedvező alkalom). Szivarkapapír, különféle szipkák, csomagoló papírok, játékkártyák. Különféle olvasókönyvek, szótárak, nyelvtanok, stb. Posta értékjegyek eladása. Divatlapokra előfizetések elfogadhatnak.

Fehérnemű és Uridivat

csecsemő fehérnemű stb. raktára.

VUJA M.

Telefon sz. 74. FIUME Via Adamich.

Végeladás.

A Pincherle József órák cég tisztelettel értesíti a közönséget és t. vevőit, hogy a cég megszűnése miatt a Corso 20. sz. alatti órasüzletében levő összes árukat mai naptól fogva, mélyen leszállított árak mellett végeladásra bocsátja.

Tisztelettel
Pincherle J. cég.
Corso 20. sz.

Botrich & Covi

Fiume, Via Ciotta 6-8. Telefon 858.

Automobil, benzin- és gázmotorok javító gyára.

Auto-Garage és bérletek.**Uj cselédközvetítő**

iroda nyílt meg az Andrássy-utca és Remai-utca 4. számú ház sarkán.

Szíves megbízásokat kér

Telef. 12-69.

Bratusa Károly.

Az ujévi ünnepek

alkalmával mindenféle porcellán disztárgyak és lakádiszkek jntányos árak mellett kaphatók

KORNICZAI G.
Via Governo 22.

25

kor.-ért

készül saját műhelyemben egy férfi öltöny, felöltő vagy télikabát finom gyapjuszövetből, a legújabb divat szerint

Kardos Ármin férfiszabó, Budapest

VII., István ut 14.

Vidékre mértékvétel-utasiás és posztóminták bérmentve küldetnek.

GANG OSZKÁR

épület és műlakatos műhelye

Fiume, Vico Pomerio I. sz.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

NYOMATOTT CHILKO JÓZSEF „MERCUR”, NYOMDAJÁBAN FIUME.

HUNGÁRIA-szállodaFiume - Viale Franc. Deák - Fiume
(a pályaudvar közelében).

KIFOGASTALAN KÖNYHA ÉS TISZTA.

:: JÓ MINŐSÉGŰ MAGYAR BOROK. ::

34 KÉNYELMESEN BERENDEZETT

:: VENDÉGSZOBA. ::

Olcsó árak!

Olcsó árak!

FUNDA ANTAL A „Continental” szálló volt tulajdonosa.

Rosenfeld Márk
asztalos mester

Fiume, Vico dell' Ospedale 4. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, úgyszintén javítások is pontosan és lelki ismeretesen végeztenek el. Régi bútorokat, ajtókat és kapukat szabadalmazott módszerrel teljesen újjáalakít.

Meghívásra azonnal hához jön! - Mérsékelt árak!

SECESSIO KÁVÉHÁZ

FIUME, Via Germania 2. sz.

Kitűnő kávéházi italok, bel- és külföldi lapok. Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Szombaton és vasárnapon reggelig nyitva. Minden vasárnap délután 2-től 5 óráig uzsonna-hangverseny.

Löffinger Ferencz
kávéház tulajdonos.

LA GRASTA TAMÁS
uj divatáru üziete.

Fiume, Via Riva 6 sz. (Marac-ház).

Nagy választék divatkülönlegességekben, rövid-árúkbán, szövött- és konfekció-árúkbán. Bluzok, alsósoknyák, gyermek- és reformruhák, kötének, valamint férfi és női fehérneműk. Nyakkendők, esernyők és sétabotok.

Szíves pártfogást kér

LA GRASTA TAMÁS

Az ujévi ünnepek alkalmából.

Cukorka különlegességek, karácsonyfadíszek, csemegék, borok pezsgők előnyös árak mellett kaphatók.

Moravetz K. - Fiume
Corso, és Via Lod. Kossuth a Royal-szálló m.

Peric Péter

FIUME - Via Lodovico Kossuth 19.

Egyedüli specialista vadász- és hegyászó valamint

különlegesség cipőkben.

Pontos kiszolgálás.

Jutányos árak.

Aki önmagának, gyermekeinek és utódjainak barátja, siessen és iratkozzék be a temesvári

segély és biztosító egyesület

fiumei képviselcténél

Fiume, Via Governo 6. sz. Telefon 1135.

Ezen főképviseletnél fiu- és leánygyermekek biztosíthatók, úgyszintén férfiak önállósításra, leányok házasságra és bárki halálesetre biztosíthatja magát, havi csekély lefizetés ellenében, mely összeg még a legszegényebb által is hozzáférhető.

Biztosítsa családja jövőjét.

Rendkívül hasznos kedvezmény, hogy a biztosítás határidejének letelte előtt kölcsönt is kaphat. Ez különösen tiszteknek és államtisztviselőknél fontos.

Főtisztelendő Radonic Hylarion tuzlai metropolita, a Gazubin testvérek közönetnyilvánítása folytán, akik 15 korona befizetése ellenében 2000 koronás biztosítási összeget kaptak, őt rokonát biztosította az egyesületnél.

A főképviselet biztosít ezenkívül műhelyeket, házakat, templomokat, pénztárakat, aranyműves és ékszerüzleteket, valamint betörés és lopás ellen.

Minden felvilágosítással szolgál és beiratásokat eszközöl az egyesület fiumei főképviselete

Marjanovich György

Telefon sz. 1135.

Via G. verno 6.

Főképviselet: Fiume, Horvátország, a tengerpart, Dalmácia, Hercegovina, Isztria és Ausztria részére.

Deutsch Berta**Első fiumei fűző terme**

a Via Riva 1. sz. ház II. emeletén van.

Mosó és tisztító intézet

Fiume, Via Salute 6. szám.

Minden e szakba vágó munkát leszállított árakon a legpontosabban végez.

A mosás és vasalás csak kezi erővel történik, tehát nincs ruharongálódás.

Szíveskedjék állításaimról meggyőződni. A ruhákért hához küldök!

Telefon 11-41.

Sámson Antal.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

SZABO VIKTORIA MOSODÁJA

Via Serpentina 20. sz.

Gyűjtőhely: Via Alessandrina 4. a kapu alatti tözsdében

Marólug nélküli kezi mosás.

Mindenféle női piperék, férfi-ing,

gallér, kézelő stb. a legpontosabban

:: elkészítve hához szállítatnak. ::

A Tengerpart

telefonszáma 229